

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Českém Krumlově rozhodl samosoudcem JUDr. Janem Montagem ve věci

žalobce:

IFIS investiční fond, a.s., IČO 24316717
sídlem Čechyňská 419/14a, 602 00 Brno - Trnitá
zastoupený advokátem Mgr. Markem Indrou
sídlem Čechyňská 361/16, 602 00 Brno

proti
žalovanému:

[REDACTED], narozený [REDACTED]
bytem [REDACTED]

o zaplacení 2 000 Kč s příslušenstvím

takto:

- I. Žaloba o zaplacení částky 2 000 Kč s 8,5% úroky z prodlení ročně z této částky od 5. 4. 2018 do zaplacení se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se po žalovaném domáhá zaplacení částky 2 000 Kč s příslušenstvím z titulu nesplaceného úvěru poskytnutého právním předchůdcem žalobkyně společností Creamfinance Czech, s.r.o., IČO 24849707, na základě smlouvy o spotřebitelském úvěru ze dne 5. 3. 2018 uzavřené prostředky komunikace na dálku. Pohledávka za žalovaným byla postoupena žalobkyni smlouvou o postoupení pohledávek ze dne 1. 1. 2021. Žalovanému měl být poskytnut úvěr ve výši 2 000 Kč, který měl být splacen do 4. 4. 2018. Původní věřitel poskytoval úvěry prostřednictvím své webové stránky www.crediton.cz, na které se žalovaný nejprve zaregistroval zadáním osobních údajů, včetně telefonního čísla a emailové adresy. Tímto zahájil kroky vedoucí

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavla Bubleová.

ke zřízení uživatelského účtu. Po dokončení registrace na webových stránkách www.crediton.cz zaslal žalovaný původnímu věřiteli žádost o poskytnutí konkrétního úvěru. Po prověření schopnosti žalovaného úvěr splácet lustrací z veřejně dostupných databází (ISIR, CEE, CRKI, BRKI) mu byl v rámci webového rozhraní zaslán návrh konkrétní úvěrové smlouvy ve znění odpovídajícím dokumentu – Smlouva o úvěru s navrhovanou výší úvěru a splatností (případně prodlouženou splatností). Po odeslání smluvní dokumentace byly žalované dne 5. 3. 2018 zaslány peněžní prostředky na bankovní účet 3866413379/0800 pod variabilním symbolem [REDAKCE] (rodné číslo žalovaného), jak plyne z výpisu z účtu úvěrujícího. Žalovaný ani po písemné upomínce odeslané dne 2. 2. 2021 nic nevrátil.

2. Žalovaný se k žalobě, ani k výzvě soudu, zda souhlasí s rozhodnutím ve věci bez nařízení jednání na podkladě listinných důkazů obsažených ve spise podle § 115a o. s. ř., ve stanovené lhůtě nevyjádřil, ačkoli byl poučen, že v takovém případě bude soud jeho souhlas předpokládat. Žalobkyně s tímto postupem souhlasila.
3. Ze sdělení České spořitelny, a. s., ze dne 27. 10. 2021 a z jí zasláního výpisu z podnikatelského konta č. 3866413379/0800 za březen a duben 2018 vyplývá, že majitelem účtu č. 3866413379/0800 je obchodní společnost JK Business services, s. r. o., že právní předchůdce žalobkyně dne 5. 3. 2018 na tento účet zaplatil 2 000 Kč pod variabilním symbolem [REDAKCE], kdy platba je popsána jako AV:Pujcka 6836314. Z výpisu však není patrné, že by z tohoto účtu odešla jakákoliv částka na účet žalovaného.
4. Soud proto vyzval žalobkyni, aby doplnila žalobní tvrzení a označila k nim důkazy o tom, že smlouvu o úvěru podepsal (sjednal) žalovaný, nebo že se žalovaný na úkor právního předchůdce žalobkyně obohatil bez právního důvodu. Podle žalobních tvrzení se měl žalovaný zaregistrovat na stránce www.crediton.cz zadáním osobních údajů, které však pouze identifikují osobu klienta (není jisto, že tyto údaje zadal klient, přičemž uvedené údaje lze zjistit i bez jeho vědomí). Úvěrující nepřistoupil k autentizaci klient, jíž se míní ověření identity osoby, tedy zjištění, zda je daná osoba tou, za kterou se vydává. Žalovaný neučinil ani tzv. verifikační platbu ze svého účtu u peněžního ústavu na účet úvěrujícího. Chybí tedy jednoznačná autentizace žalovaného jako úvěrovaného, popř. příjemce plnění. Autentizace musí být provedena takovými prostředky, které byly pouze ve výhradní dispozici klienta, které je povinen uchovat v tajnosti. Tyto prostředky (PIN, heslo, kód, privátní klíč, token apod.) musí být předány klientovi souběžně s ověřením jeho totožnosti. Dále byla žalobkyně informována, že peněžní prostředky nebyly vyplaceny na účet žalovaného, ale jiné osoby. Žalobkyně byla poučena o následcích nedoplnění tvrzení a neoznačení důkazů v podobě rizika neunesení břemene tvrzení a důkazního břemene ohledně sjednání úvěrové smlouvy mezi úvěrující a žalovaným, resp. ohledně toho, že žalovaný přijal plnění bez právního důvodu, což může vést k zamítnutí žaloby.
5. Žalobkyně na výzvu soudu ve stanovené lhůtě nikterak nereagovala.
6. Projednávanou věc je třeba posuzovat podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, neboť se jedná o posouzení existence úvěrové smlouvy, k jejímuž sjednání mělo dojít za účinnosti uvedeného zákona, popř. posouzení vzniku bezdůvodného obohacení z plnění poskytnutého právním předchůdcem žalobkyně bez právního důvodu za účinnosti uvedeného zákona. Rozhodující právní otázkou v této věci je posouzení, zda mezi právním předchůdcem žalobkyně jakožto úvěrujícím a žalovaným byla uzavřena úvěrová smlouva, a pro případ, že nikoli, zda se žalovaný bez právního důvodu obohatil o přijaté peněžní prostředky. Úvěr upravuje § 2395 a následující o. z. Z těchto ustanovení nevyplývá, že by úvěrová smlouva musela být uzavřena písemně. Lze ji tedy uzavřít ústně, nebo konkludentně. Úvěrující však musí prokázat, že ke sjednání úvěrové smlouvy s úvěrovaným došlo, což však žalobkyně v této věci nedokázala. Žalobkyně tvrdila, že k uzavření smlouvy došlo prostředky komunikace na dálku bez fyzické přítomnosti stran, tedy registrací žalovaného na portálu právního předchůdce žalobkyně vyplněním identifikačních údajů vč. telefonního čísla a emailové adresy, podáním elektronické

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavla Bubleová.

žádosti o poskytnutí úvěru a po jejím schválení zadáním kódu zasláného na telefonní číslo uvedené při registraci do aplikace úvěrujícího. Peněžní prostředky byly následně převedeny na účet u peněžního ústavu, aniž bylo prokázáno, že se jedná o účet vedený na jméno žalovaného. Naopak bylo zjištěno, že účet byl veden na jméno jiné osoby. Peněžní prostředky tak byly připsány na účet třetí osoby, přičemž pro posouzení případného bezdůvodného obohacení žalované je nerozhodné, zda konečným příjemcem těchto peněžních prostředků mohl být žalovaný. Z tvrzení žalobkyně a předložených důkazů nevyplývá, že to byl právě žalovaný, kdo smlouvu o úvěru ústně, nebo konkludentně uzavřel.

7. Podle § 561 odst. 1 o. z. k platnosti právního jednání učiněného v písemné formě se vyžaduje podpis jednajícího. Podpis může být nárazem mechanickými prostředky tam, kde je to obvyklé. Jiný právní předpis stanoví, jak lze při právním jednání učiněném elektronickými prostředky písemnost elektronicky podepsat.
8. Podepisování elektronického dokumentu upravuje § 7 zákona č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, podle něhož k podepisování elektronickým podpisem lze použít zaručený elektronický podpis, uznávaný elektronický podpis, případně jiný typ elektronického podpisu, podepisuje-li se elektronicky dokument, kterým se právně jedná jiným způsobem, než způsobem uvedeným v § 5 (*toto ustanovení upravuje podepisování elektronických dokumentů ve vztahu k veřejnoprávní instituci – poznámka soudu*). Z důvodové zprávy k § 7 tohoto zákona vyplývá, že v případě těchto právních jednání je možné použít všechny typy elektronických podpisů, které zná nařízení eIDAS, tedy elektronický podpis, zaručený elektronický podpis, zaručený elektronický podpis založený na kvalifikovaném certifikátu pro elektronický podpis nebo kvalifikovaný elektronický podpis. Zákon tak rozšiřuje paritu s vlastnoručním podpisem i na tyto typy elektronických podpisů.
9. Náležitosti elektronického podpisu upravuje přímo použitelný předpis EU, a to nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES (dále jen „nařízení eIDAS“). Toto nařízení v článku 3 definuje pojmy jím užívané, zejména elektronickou identifikaci, jíž se myslí postup používání osobních identifikačních údajů v elektronické podobě, které jedinečně identifikují určitou fyzickou či právnickou osobu nebo fyzickou osobu zastupující právnickou osobu, dále osobní identifikační údaje, jimiž se myslí soubor údajů umožňujících určit totožnost fyzické či právnické osoby nebo fyzické osoby zastupující právnickou osobu, dále pojem autentizace, jíž se myslí elektronický postup, který umožňuje potvrdit elektronickou identifikaci fyzické či právnické osoby nebo původ a integritu dat v elektronické podobě. Dále definuje pojem zaručený elektronický podpis, jímž se míní elektronický podpis, který splňuje požadavky čl. 26 eIDAS. Podle tohoto článku zaručený elektronický podpis musí splňovat tyto požadavky: a) je jednoznačně spojen s podepisující osobou; b) umožňuje identifikaci podepisující osoby; c) je vytvořen pomocí dat pro vytváření elektronických podpisů, která podepisující osoba může s vysokou úrovní důvěry použít pod svou výhradní kontrolou; d) je k datům, které jsou tímto podpisem podepsány, připojen takovým způsobem, že je možné zjistit jakoukoliv následnou změnu dat.
10. Z citací uvedených v ustanovení je zřejmé, že žádost úvěrujícího o poskytnutí úvěru, ani potvrzení „uzavření“ úvěrové smlouvy zadáním kódu zasláného na zadané telefonní číslo formou SMS nesplňují požadavky na kvalitu zaručeného elektronického podpisu, tedy úvěrová smlouva nebyla elektronicky podepsána. Elektronický podpis s určitou kvalitou lze chápat jako alternativu k vlastnoručnímu podpisu. Pokud „elektronický podpis“ tuto kvalitu nemá, nelze jej považovat za „podpis“ osoby, která měla právně jednat. Žalovaný nedisponoval daty pro vytváření elektronických podpisů, která může s vysokou úrovní důvěry použít pod svou výhradní kontrolou. Kód zasláný formou SMS na telefonní číslo, o němž není ani známo, zda se jednalo o její číslo, nebo k němu měla výhradní přístup, taková data nepředstavuje. Zadané telefonní číslo mohlo patřit komukoliv, proto mohl s takovým kódem disponovat kdokoliv, kdo měl k dispozici

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavla Bubleová.

identifikační údaje žalované. Za situace, kdy žalobkyně neprokázala, že byla uzavřena úvěrová smlouva, ani neprokázala, že příjemcem peněžních prostředků byl žalovaný, pak dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, pročez ji zamítl.

11. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodnění ustanovením § 142 odst. 1 o. s. ř., podle něhož by žalovaný měl právo na plnou náhradu nákladů řízení, nebýt toho, že mu žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není odvolání přípustné (§ 202 odst. 2 o. s. ř.).

Český Krumlov 26. listopadu 2021

JUDr. Jan Montag v. r.
samosoudce